

Fra Rigsdagen.

Elna Munchs Forsvar for Kvinders ulndskrænkede Adgang til Embeder.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet indledte *Elna Munch* som Ordfører Debatten ved 2den Behandling af ovennævnte Forslag og forsvarede sit Standpunkt med stor Myndighed overfor de Angreb, det enkelte Punkt, Kvinders Adgang til Præsteembeder var Genstand for fra konservativ Side.

Mod de Anker, der er rejst fra det konservative Mindretal om det formelt uheldige i, at Lovforslagets Tekst ikke udtrykkeligt tilkendegiver, at det ikke ogsaa omfatter Stillinger indenfor Kirken, indvendte Taleren, at det er langt fra altid, at man direkte nævner Kirken i Love, der ogsaa angaar andre Forhold.

Parallelliseringen af de militære Stillinger med kirkelige Stillinger var en Sammenligning, der haltede; der foreligger intet Ønske fra Kvindernes Side om at faa milit. Stillinger, hvorimod Kravet om, at der gives Kvinder Adgang til Præsteembeder er gammelt.

Taleren kom derefter ind paa Spørgsmaalet om Ordinationen. Et Forslag til en mindre Ordning af Ritualer, som allerede foreligger, vilde med Lethed kunde gennemføres, iøvrigt var de Udtalelser, der foreligger fra kirkelig Side og navnlig fra Biskoppernes Side med Hensyn til Stemningen indenfor Kirken, saa indbyrdes modstridende, at man absolut ikke kan bygge noget derpaa.

I Anledningen af Splittelsen indenfor Venstre hedder det: „Et andet Mindretal, der omfatter Venstres Udvalgsmedlemmer, har ogsaa fremsat nogle Bemærkninger i Betænkningen. *Det var med største Glæde*, at jeg ved første Behandling hørte den ærede Ordfører for Venstre (Jensen-Sønderup) udtale ikke blot sin, men hele sit Partis Tilslutning til Lovforslaget. Der var ikke noget Forbehold i nogen Retning. *Ordføreren ønskede end ikke Udvalgsbehandling*, saa klar og lige til var hele Sagen. *Han var baade forbauset og bedrøvet over, at man endnu en Gang fra konservativ Side ønskede, at det skulde tages op til Debat*. Men naar man nu læser den Særbetænkning, hvori den ærede Ordfører for Venstre deltager, udbryder man med Bekymring: „Ak, hvor forandret!“ Den ærede Ordfører er nu fuld

af Betæneligheder, som han ikke havde ved første Behandling. Mindretallet udtaler „sin Beklagelse af, at Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til at faa Beskikkelse som Præster i Folkekirken gennem den skete Henvendelse desangaaende til Biskopperne og til det teologiske Fakultet er blevet rejst i Forbindelse med nærværende Lovforslag....

Den Hjertevarme, hvormed Kvinderne ved første *Behandling blev budt velkommen af Venstres Ordfører, er rigtignok blevet kendelig afsvalet siden da.*“

I Debatten kom Taleren tilbage til Biskoppernes Stilling til Spørgsmaalet, kun een af de 7 Biskopper anser selve det, at en Kvinde bliver Præst, for at være uforeneligt med Kirkens Lære.

„De Grunde, der saa bliver tilbage for den Del af Biskopperne, der angriber Tanken om kvindelige Præster, er dels en Paaberaabelse af forskellige praktiske Vanskeligheder og dels en Paaberaabelse af Befolkningens nedarvede Opfattelse.

Det første indskrænker sig i Virkeligheden til, at man paastaar, at Kvinder ifølge deres Natur hyppigt kan være forhindrede i at prædike, at de ikke altid kan være raske nok til at tage omkring i Sagnet til syge og til døende uden Hensyn til Vejret, og endelig, at de i visse Perioder kan være svækkede i mental Henseende. Ja, hvis man endelig vil paaberaabe sig Kvindernes Sygelighed, kunde man vel ogsaa deri finde Paaskud til at udelukke dem fra andre Stillinger, f. Eks. Dommerstillingen. Mon det ikke for en Dommers Virksomhed, af hvilken saa mange Menneskers Ve og Vel afhænger, er vigtigt, at vedkommende Dommer har sin fulde mentale Kraft? Og hvad særlig det anstrengende Liv paa Landet angaar, hvor en Præst tidlig og silde kan kaldes i Sygebesøg, har vi da ikke netop ogsaa Bevis for, at Kvinden kan udføre et Arbejde, der ganske svarer hertil eller rettere er langt mere anstrengende, idet vi har kvindelige Læger med en udstrakt Landpraksis, og vi har de mange Hundrede Jordemødre, der saa vist ikke viger tilbage for et Arbejde, der vel nok kan staa Maal med det, der udføres af en Præst paa Landet. Hvilken Udholdenhed og Paapasselighed kræves der ikke f. Eks. af de kvindelige Stationsforstandere, der til enhver Tid skal passe deres ansvarsfulde Virksomhed! Og

Gang paa Gang hævdes det netop fra kirkelig Side, at som Missionærer og i Redningsarbejdet for faldne Kvinder egner Kvinder sig fortræffeligt, og det er vel ogsaa saa uimodsigeligt, at det ikke kan omdisputeres. Altsaa, hvor det drejer sig om de mest udsatte Poster: i Redningsarbejdet for faldne Kvinder, der dog ikke foregaar i de behageligste Omgivelser, og i Missionens Tjeneste blandt Hedninger og Muhamedanere, dér kan Kvinderne passe, der sender man dem gerne ud, men i et fredeligt Præsteembede i By og paa Land, dér er de at anse for usle Svæklinge. Jeg ved ikke, om der er nogen, der forstaar denne Logik!...

Almindelige Regler kan næppe opstilles her saa lidt som paa andre Omraader. Det gælder her som andre Steder, at nogle egner sig og andre ikke, og det gælder vel her som andre Steder, at man i al Almindelighed ikke paatager sig en Virksomhed, som man absolut ikke kan bestride.“

Som Indvending mod den Paastand, at det ny Begreb, kvindelige Præster, vil stride mod Menighedens Tankegang, paapegedes det, at nedarvede Forestillinger bestandig er blevet paa kaldt, naar det gjaldt Kvinders Rettigheder. Det blev kaldt en ubodelig Skade for vort Universitet og en Krænkelser af den almindelige Anstændighedsfølelse, at Kvinder studerede Medicin, det hed ogsaa, at „medens den offentlige Prostitution er et nødvendigt Onde, er kvindelige Medicinere et unødvendigt Onde.“

Med Hensyn til at hindre Menighederne imod at blive paatvunget en kvindelig Præst, som de ikke ønsker — hermed tænkes paa de Tilfælde, hvor man hidtil ikke har spurgt Menighedsraadene — vil det lille Lovforslag, der omhandler dette Spørgsmaal kunne tages op og derved enhver Menighed være udelukket fra, at noget saadant kan ske.

Taleren gennemgik med megen Grundighed de Udtalelser, der fra kirkelig Side har søgt Støtte hos Paulus og fremdrog den Uenighed, der i den Anledning gjorde sig gældende. Men „er det da Meningen, at hvis der indenfor Kirken hersker delte Meninger om en Sag, saa kan denne Sag overhovedet aldrig røres, saa kan der aldrig ske nogen Fornægtelse paa dette Omraade, før der hersker absolut Enstemmighed derom? Jeg tror ikke, de ærede konservative Medlemmer faar nogen enstemmig Tilslutning til deres